

ÇÖZÜMLER

1. Cümlenin anlamı olumsuz bir bakış açısını ifade ediyor. "Uzaklaşan bireyler" olumsuz bir durum olduğundan ilk boşluğa "bir tehdit olarak görülmüş" uygun düşer. Ardından eleştirilerin yöneldiği şey "odak" olur.

Cevap: B

2. "Tetikleyici deneyimler" ifadesi, bireyin ilgisini veya yeteneklerini ortaya çıkaran, özellikle erken yaşta edinilen ve sonraki yönelimini etkileyen deneyimlerdir. Bu anlam en uygun şekilde B seçeneğinde verilmiştir.

Cevap: B

3. IV. cümlede kavramın ortaya çıkma nedenleri değil, davranışın yapıma nedenleri açıklanmıştır.

Cevap: D

4. Parçada, geleneksel tarım yöntemlerinin XX. yüzyılda önemini kaybettiği, öncesinde ise yaygın olduğu belirtilmiştir. Bu, C seçeneğinde doğru biçimde ifade edilmiştir.

Cevap: C

5. (II), (III), (IV), (V) eş görevli ögeleri ayırdığı için virgül (,) gerekir. (I) "şunları düşündüm" ifadesinden sonra örnekleme/ayrıntı geldiği için iki nokta (:) konmalıdır.

Cevap: A

6. "Cumhuriyet dönemi" ifadesinde "dönem" kelimesi özel ada dâhil değildir, çünkü "Cumhuriyet" bir dönem adı değil, bir yönetim biçimidir. Bu nedenle "Cumhuriyet Dönemi" değil, "Cumhuriyet dönemi" biçiminde yazılmalıdır. Diğer şıklarda özel adlara ait kelimeler doğru şekilde büyük harfle başlamıştır.

Cevap: E

7. Parçadaki "yalnızca" kelimesinde ünlü düşmesi, "daralmakta" kelimesinde ünsüz benzeşmesi, "sağlığını" kelimesinde ünsüz yumuşaması ve "dengeyi" kelimesinde kaynaştırma ünsüzü vardır. Ünlü türemesi yoktur.

Cevap: D

8. Parçadaki "parlayan, savrulunca, sürüklenip, kıyıdaki" kelimeleri fiil köklü kelimelerdir. II. kelime olan "balıkların" ise isim köklüdür.

Cevap: B

9. I. cümlede "yavaş yavaş" pekiştirmesi, II. cümlede "tomurcuklanan ağaçlar" sıfat tamlaması, III. cümlede "kuş sesleri" belirtisiz isim tamlaması, V. cümlede ise "insanı" belirtili nesnesi vardır. IV. cümlede edat grubu yoktur.

Cevap: D

10. Parçada "bu cihaz" işaret sıfatı, "hangi özellikler" soru sıfatı, "bazı insanlar" belgisiz sıfat ve "oldukça" miktar zarfıdır. Zaman zarfı yoktur.

Cevap: D

11. Parçada "boyanmış" sıfat fiili vardır. Diğerleri çekimli fiil ve "açıklama" kelimesi adlaşmış isimdir.

Cevap: A

12. Parçada uyku düzeninin etkileri açıklanmış, düzenli uyuyanlar ile uykusuzluk çekenler karşılaştırılmış, uyku süresinin kişiden kişiye değiştiği fikri tartışılmış ve sonuçlar neden-sonuç ilişkisiyle ilişkilendirilmiştir. Örneklendirme yoktur.

Cevap: D

13. I, II ve III. cümleler aynı konu etrafında şekillenmiştir. IV. cümle ile birlikte konu değişmiş farklı roman türlerindeki tasvir farklarına geçilmiştir.

Cevap: C

14. Paragraf Pavlov'un klasik koşullanma deneylerini ve bu deneylerin psikolojiye katkılarını anlatıyor. I, II, III ve V bu bütünlük içinde yer alıyor. IV. cümle ise sindirim sistemi gözlemlerinden bahsederek konuyu farklı bir odak noktasına taşıyor.

Cevap: D

15. Paragraf genel tanımla yani IV. cümleyle başlamalıdır. Ardından tarihi, tarihi birikimin sonucu ve modernitenin sonucu şeklinde gelişmesi gerektiği için paragraf IV - II - III - I - V şeklinde olmalıdır. Bu nedenle I. ve IV. cümle yer değiştirmelidir.

Cevap: B

16. Parçada, bireyin anlamsız durumlara karşı akılcı duruş sergilemesinin nedeni olarak "yaşamdaki çelişkileri fark edip anlamlandırma çabası" vurgulanmıştır. Diğer seçenekler paragrafın ana fikrini yansıtmamaktadır.

Cevap: A

17. Metinde, gerçek uygulama yapılmadan da performansın gelişebildiği ve kas hafızasının güçlendiği vurgulanıyor. Bu, uygulama fırsatı olmadan becerilerin geliştirilmesi anlamına gelir.

Cevap: B

18. Paragrafta bilimsel keşiflerin farklı bilim alanlarına katkı sağladığı belirtilmiştir. C seçeneğinde "yalnızca kendi alanında kullanılabilir" ifadesi bu bilgiyle çelişir.

Cevap: C

19. Metinde "Ancak bazı hastalarda bağışıklık sistemi organı reddetti..." denilerek komplikasyonların tüm hastalarda görülmediği belirtilmiştir. Dolayısıyla E seçeneği söylenemez.

Cevap: E

20. Metinde, tercihler yaş, kültür ve tecrübelerle değişebilir deniyor, dolayısıyla "her zaman değişmediği" çıkarılamaz.

Cevap: C

21. Metinde renk tercihlerinin kişilik özellikleriyle ilişkili olduğu belirtilmiştir.

Cevap: A

22. Parçada modern araştırmaların hiyerarşinin her durumda geçerli olmadığını gösterdiği belirtilmiş.

Cevap: B

23. Parçada modern araştırmaların bazı durumlarda teoriye uymadığını söylediği için tamamen destekleme durumu söz konusu değildir.

Cevap: C

24. Metinde modern çağda bilginin doğruluğunu sorgulamanın gerekli olduğu belirtiliyor, bunun yalnızca geçmişte olduğu söylenmiyor.

Cevap: E

25. Parçada eleştirel düşünme modern çağın bilgi süzme yöntemi olarak verilmiştir.

Cevap: C

26. Metinde, tarih boyunca bilgiye ulaşma yollarının değiştiğini anlatılmaktadır.

Cevap: D

27 - 30. sorularının çözümleri

- Stant açan yayınevleri A, B, C, D, E, F ve G yayınevleridir.
- Her yayınevi bir kez fuara gelmiş ve fuardan ayrılmıştır.
- C yayınevi daima, D yayınevinden öncedir. (Giriş-Çıkış)
- A yayınevi girişte en son gelen yayınevidir.
- F yayınevi girişte ilk sıradadır.
- Giriş 3. olan yayınevi çıkışta son sıradadır.
- A yayınevi ile B yayınevi çıkışta yan yana yer almıştır.
- B yayınevi E'den sonra, G'den önce girişte yer almıştır.
- E yayınevi girişte dördüncü, çıkışta üçüncü sırada yer almıştır.

Şimdi tablomuza uyarlayalım:

	Giriş	Çıkış
1	F	A / G
2	C	B / F
3	D	Ⓔ
4	E	G / A
5	B	F / B
6	G	Ⓒ
7	A	Ⓓ

27. Çıkış sırası kesin olarak bilinen C, D ve E yayınevleridir.

Cevap: C

28. Çıkışta son sırada olan yayınevi D'dir.

Cevap: D

29. Yayınevlerinin giriş sıralaması: F, C, D, E, B, G, A'dır.

Cevap: B

30. B yayınevini girişteki sırası 5. sıradadır ve çıkışta, 1, 2, 4 ve 5 olabilir.

Farkın en az olması için çıkışta 5. sırada olması gerekir. Eğer 5. sırada olursa giriş ve çıkış sırası arasındaki fark 0 olur.

Cevap: A

$$31. \left(\frac{1}{4} - \frac{2}{3}\right) : \left(1\frac{1}{4}\right)$$

$$\left(\frac{1}{4} - \frac{8}{3}\right) : \left(\frac{4+1}{4}\right)$$

$$\frac{3-32}{12} \cdot \frac{4}{5} = \frac{-29}{15}$$

Cevap: B

$$32. \frac{(0,6)^2}{(1,2)^2} - \frac{(0,8)^2}{(0,32)^2}$$

$$= \left(\frac{0,6}{1,2}\right)^2 - \left(\frac{0,8}{0,32}\right)^2$$

$$= \left(\frac{1}{2}\right)^2 - \left(\frac{5}{2}\right)^2$$

$$= \frac{1}{4} - \frac{25}{4}$$

$$= -\frac{24}{4}$$

$$= -6$$

Cevap: B

$$33. \left[\frac{3}{3^{-1}} + \left(\frac{1}{3^{-1}}\right)^{-1}\right] \cdot 3$$

$$= \left(9 + \frac{1}{3}\right) \cdot 3$$

$$= \frac{28}{3} \cdot 3$$

$$= 28$$

Cevap: A

$$\begin{aligned}
 34. \quad & \sqrt[3]{\frac{18}{\sqrt{27}-\sqrt{3}}} = \sqrt[3]{\frac{18}{3\sqrt{3}-\sqrt{3}}} \\
 & = \sqrt[3]{\frac{18}{2\sqrt{3}}} \\
 & = \sqrt[3]{\frac{9}{\sqrt{3}}} \\
 & = \sqrt[3]{\frac{9\sqrt{3}}{3}} \\
 & = \sqrt[3]{3\sqrt{3}} \\
 & = \sqrt[6]{3 \cdot 3^2} \\
 & = \sqrt[6]{3^3} \\
 & = \sqrt{3}
 \end{aligned}$$

Cevap: E

$$\begin{aligned}
 35. \quad & xy^3 - 3yx = ab^5 \\
 & 100x + 10y + 3 - 300 - 10y - x = ab^5 \\
 & 99x - 297 = ab^5 \\
 & \quad \downarrow \\
 & \quad 8 \\
 & 792 - 297 = ab^5 \Rightarrow ab^5 = 495 \\
 & \Rightarrow a + b = 4 + 9 = 13 \text{ olur.}
 \end{aligned}$$

Cevap: B

$$\begin{aligned}
 36. \quad & m^2 + mn + 3m + 3n = m(m+n) + (m+n) \\
 & = (m+n)(m+3) \\
 & \Rightarrow (m+n) \cdot (m+3) = \text{Tek} \\
 & \text{ise } m+3 = \text{Tek ve } m = \text{Çift} \\
 & \quad m+n = \text{Tek ve } m = \text{Çift ise } n = \text{Tek} \\
 & \text{I. } m \cdot n = \text{Ç} \cdot \text{T} = \text{Ç} \\
 & \text{II. } m - n = \text{Ç} - \text{T} = \text{T} \\
 & \text{III. } 2m + n = \text{Ç} + \text{T} = \text{T} \\
 & \text{O halde II ve III tek sayılardır.}
 \end{aligned}$$

Cevap: D

$$\begin{aligned}
 37. \quad & 9 < n^2 < 25 \text{ ise } 3 < n < 5 \text{ veya } -5 < n < -3 \\
 & \begin{array}{l} 0 < m - n < 5 \\ + \quad 3 < n < 5 \\ \hline 3 < m < 10 \\ \downarrow \\ 10 - 3 - 1 = 6 \text{ farklı} \end{array} \quad \begin{array}{l} 0 < m - n < 5 \\ + \quad -5 < n < -3 \\ \hline -5 < m < 2 \\ \downarrow \\ 2 - (-5) - 1 = 6 \text{ farklı} \end{array} \\
 & \text{O halde toplam } 6 + 6 = 12 \text{ farklı } m \text{ değeri vardır.}
 \end{aligned}$$

Cevap: E

$$\begin{aligned}
 38. \quad & \frac{9\sqrt{x}+27}{9-x} - \frac{x}{3-\sqrt{x}} = \frac{13}{3} \\
 & \frac{9(\sqrt{x}+3)}{(3-\sqrt{x})(3+\sqrt{x})} - \frac{x}{3-\sqrt{x}} = \frac{13}{3} \\
 & \frac{9-x}{3-\sqrt{x}} = \frac{13}{3} \\
 & \frac{(3-\sqrt{x})(3+\sqrt{x})}{3-\sqrt{x}} = \frac{13}{3} \\
 & 3 + \sqrt{x} = \frac{13}{3} \Rightarrow \sqrt{x} = \frac{13}{3} - 3 = \frac{4}{3} \\
 & \quad x = \frac{16}{9} \text{ olur.}
 \end{aligned}$$

Cevap: E

$$\begin{aligned}
 39. \quad & \begin{array}{l} x^2 \cdot z = \frac{2}{5} \\ \cdot \quad x \quad y^2 \cdot z^2 = \frac{1}{16} \end{array} \\
 & \frac{x^2 y^2 z^3}{5} = \frac{2}{5} \cdot \frac{1}{16} \\
 & (x \cdot y)^2 \cdot z^3 = \frac{1}{40} \quad (x \cdot y) = 5 \\
 & 5^2 \cdot z^3 = \frac{1}{40} \\
 & z^3 = \frac{1}{1000} \Rightarrow z = \frac{1}{10} \text{ olur.}
 \end{aligned}$$

Cevap: A

40. $x + y = 12 \rightarrow$ değerler seçilirken $\frac{x}{y}$ tam sayı olacak

$\downarrow \downarrow$
11 1 şekilde seçilmelidir.

10 2

9 3

8 4

$$x = 11, y = 1 \text{ için } \frac{11}{1} + 1 = z \Rightarrow z = 12$$

$$x = 10, y = 2 \text{ için } \frac{10}{2} + 1 = z \Rightarrow z = 6$$

$$x = 9, y = 3 \text{ için } \frac{9}{3} + 1 = z \Rightarrow z = 4$$

$$x = 8, y = 4 \text{ için } \frac{8}{4} + 1 = z \Rightarrow z = 3$$

x, y, z'nin farklı olup olmadığını bulmak için z'leri bulduk!

\Rightarrow y'nin değerleri toplamı $4 + 3 + 2 + 1 = 10$ olur.

Cevap: E

41. • $\frac{a-3b}{3} \times \frac{1}{a+3b}$

$$(a-3b)(a+3b) = 3 \Rightarrow a^2 - 9b^2 = 3$$

$$\bullet \frac{a-3b}{3} = \frac{1}{a+3b} = \frac{\sqrt{3}}{a^2-9b^2}$$

$$\frac{a-3b}{3} = \frac{1}{a+3b} = 1$$

$$\Rightarrow \frac{a-3b}{3} = 1 \Rightarrow a-3b = 3$$

$$\frac{1}{a+3b} = 1 \Rightarrow \frac{1}{a+3b} = 1$$

$$2a = 4 \Rightarrow a = 2$$

Cevap: A

42. • $x < y < 0 \Rightarrow 3x - 2y < 0$

$$y - 2x > 0 \text{ olur.}$$

$$\bullet |3x - 2y| = \Rightarrow -3x + 2y = 10$$

$$|y - 2x| = \Rightarrow \frac{-2}{y - 2x} = 7$$

$$x = -4$$

$$\Rightarrow y - (-8) = 7 \Rightarrow y = -1$$

O halde $x + y = -4 - 1 = -5$ olur.

Cevap: C

43. $k = 4$ için $f(9) - f(8) = 4$

$k = 5$ için $f(10) - f(9) = 4$

$k = 6$ için $f(11) - f(10) = 4$

\vdots

$k = 16$ için $f(21) - f(20) = 4$

13 tane

$$f(21) - f(8) = 13.4$$

$$f(21) - 2 = 52$$

$$f(21) = 54 \text{ olur.}$$

Cevap: C

44. • ABCD sayısı 5'e tam bölünüyorsa D = 5 seçilir.
- ABC 4'e tam bölünen en büyük sayı A96 seçilir.
- AB sayısı 3 ile tam bölünebilen en büyük sayı 99 olur.

O halde sayımız 9965 olur. Rakamları toplamı

$$9 + 9 + 6 + 5 = 29 \text{ olur.}$$

Cevap: E

45. $xy5 = 5(xy) + 150$ (xy sayısına göre kısmi çözümle)

$$xy0 + 5 = 5(xy) + 150$$

$$10(xy) + 5 = 5(xy) + 150$$

$$10(xy) - 5(xy) = 150 - 5$$

$$5(xy) = 145$$

$$(xy) = 29 \text{ ise } x.y = 2.9 = 18$$

Cevap: C

46. $30 = 2 \cdot 3 \cdot 5$ Ekonomik Sayı değildir.

$105 = 3 \cdot 5 \cdot 7$ Ekonomik Sayı değildir.

$120 = 2^3 \cdot 3 \cdot 5$ Ekonomik Sayı değildir.

$180 = 2^2 \cdot 3^2 \cdot 5$ Ekonomik Sayı değildir.

$189 = 3^3 \cdot 7$ Ekonomik Sayı'dır.

Cevap: E

47. • Masa sayısı x olsun. 4 masa daha getirilirse $x + 4$ masa olur. Bu masaların her birinde 3 müşteri varsa toplam müşteri sayısı $3(x + 4)$ olur.
- x tane masanın her birinde 5 müşteri varsa toplam müşteri sayısı $5x$ olur. Ancak sonradan gelen 12 müşteri çıkarılırsa ilk durumdaki müşteri sayısı $5x - 12$ olur.
- O halde $3(x + 4) = 5x - 12$
- $$3x + 12 = 5x - 12$$
- $$x = 12$$
- Pastanede $x = 12$ masa ve $3(x + 4) = 48$ müşteri vardır. Masalara ikişer müşteri oturursa $12 \cdot 2 = 24$ kişi oturur.
- Ayakta kalanlar $48 - 24 = 24$ kişidir.

Cevap: C

48.

	Çağan	Çınar	Elif
Bugünkü yaşları	$x+4$	x	$x+1$
15 yıl önceki yaşları		$x-15$	$x-14$

15 yıl önce Elif'in yaşı Çınar'ın yaşının 2 katı ise

$$2(x - 15) = x - 14$$

$$2x - 30 = x - 14$$

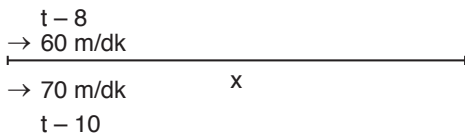
$$x = 16$$

Kardeşlerin yaşları toplamı,

$$x + 4 + x + x + 1 = 3x + 5 = 3 \cdot 16 + 5 = 53 \text{ olur.}$$

Cevap: A

49.

$$\Rightarrow x = 60(t - 8) = 70(t - 10)$$

$$6t - 48 = 7t - 70$$

$$t = 22$$

Saat 8.00'de iş yerinde oluyorsa evden

$$8.00 - t = 8.00 - 22 = 7.38 \text{ 'de çıkıyor.}$$

Cevap: E

50. • 1. firmanın sağladığı yıllık tasarruf

$$2000 \cdot \frac{35}{100} = 700 \text{ TL}$$

2. firmanın sağladığı yıllık tasarruf

$$2000 \cdot \frac{30}{100} = 600 \text{ TL}$$

- 1. firmanın daha kârlı olduğu

$$\frac{17000 - 15000}{700 - 600} = \frac{2000}{100} = 20 \text{ yıldan sonraki 21. yıldır.}$$

Cevap: B

51. • x tane sıra olsun.

• Erkek sayısı $2 \cdot (x - 2) + 1 = 2x - 3$

• Kız sayısı $3(x - 1) = 3x - 3$

• Kız ve erkeklerin toplam sayısı $= 3x + 12$

O halde $3x - 3 + 2x - 3 = 3x + 12$

$$2x - 6 = +12$$

$$2x = 18 \Rightarrow x = 9$$

Cevap: C

TASARI & DEV KADRO

52. Yoğunluk oranı = $\frac{\text{ağaç sayısı}}{\text{bölgenin alanı}}$

- Dut ağaçlarının bulunduğu bölgenin alanına 5k, ıhlamur ağaçlarının bulunduğu bölgenin alanına 3k diyelim.

- Dut ağaçlarının sayısına 7m, ıhlamur ağaçlarının sayısına 5m diyelim.

$$\text{Ihlamur ağaçlarının yoğunluk oranı} = \frac{5m}{3k} = \frac{5}{25}$$

$$\frac{m}{k} = 15$$

$$\text{Dut ağaçlarının yoğunluk oranı} = \frac{7m}{5k} = \frac{7}{5} \cdot \frac{3}{5} = 21 \text{ 'dir.}$$

Cevap: D

53. $\frac{7m + 8}{5k} = \frac{5m}{3k}$

$$21m + 24 = 25m$$

$$4m = 24$$

$$m = 6$$

Dut ağaçlarının sayısı = $7m + 8 = 7 \cdot 6 + 8 = 50$

İhlamur ağaçlarının sayısı = $5m = 5 \cdot 6 = 30$

Bahçedeki toplam ağaç sayısı = $50 + 30 = 80$ 'dir.

Cevap: A

54. İlk numara 4 ve son numara 98'dir.

$$\begin{array}{c} \text{89 sayı} \\ \underbrace{4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, \dots, 98}_{\text{6 rakam} \quad \text{89} \cdot 2 = 178 \text{ rakam}} \end{array}$$

O halde toplam $6 + 178 = 184$ rakam kullanılır.

Cevap: B

55. 6 sayı

$$\underbrace{4, 5, 6, 7, 8, 9}$$

$$6 \cdot 2 = 12 \text{ boş daire}$$

↓

Her bir plakadaki boş daire sayısı

O halde iki basamaklı sayılardaki boş daire sayısı $83 - 12 = 71$ olmalı

$$\underbrace{10, 11, \dots, 80}_{\text{71 sayı}}$$

$$71 \cdot 1 = 71 \text{ boş daire}$$

↓

Her bir plakadaki boş daire sayısı

O halde son dolabın numarası 80'dir.

Cevap: D

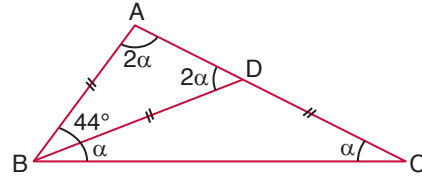
56. $4, 5, 6, 7, \dots, 99, 100, \dots, 199, 200, 201$
 19 tane 1 kullanılır. 120 tane 1 kullanılır. 140. "1" burada kullanıldı.

O halde sayfa numarası

201, 202 ... 209'dan herhangi biri olabilir.

Cevap: A

57.

$$|AB| = |DB| = |DC|$$

$$2\alpha + 2\alpha + 44^\circ = 180$$

$$4\alpha = 180 - 44$$

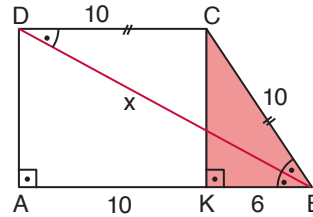
$$4\alpha = 136$$

$$\alpha = 34^\circ$$

$$\begin{aligned} \text{O halde } m(\widehat{ABC}) &= 44^\circ + \alpha = 44^\circ + 34^\circ \\ &= 78^\circ \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

Cevap: C

58.

Taralı üçgende Pisagor Bağntısından

$$|CK| = |DA| = x \text{ br olsun}$$

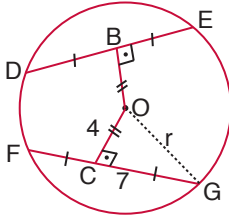
$$x^2 + 6^2 = 10^2 \Rightarrow x^2 = 100 - 36$$

$$x^2 = 64$$

$$x = 8 \text{ br bulunur.}$$

Cevap: D

59.

[DE] ve [FG] kirişleri merkeze eşit uzaklıkta olduklarından birbirlerine eşittir. Yani

$$2x + 2 = 5x - 6$$

$$8 = 2x \Rightarrow x = 4 \text{ cm}$$

O halde $|DE| = 3x + 2 = 3 \cdot 4 + 2 = 14 \text{ cm}$

Merkezden kirişe inilen dik, kirişi iki eş parçaya böler.

O halde $|CG| = 7 \text{ cm}$ 'dir. OCG üçgeninde Pisagor

$$r^2 = 4^2 + 7^2 = 16 + 49$$

$$r^2 = 65 \Rightarrow r = \sqrt{65} \text{ cm olur.}$$

Cevap: E

TASARI & DEV KADRO

60.

$$(TO_1B) - (TO_2A)$$

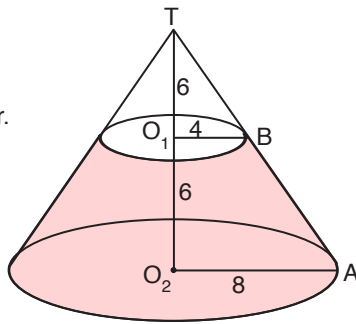
O halde $|TO_1| = 6 \text{ cm}$ 'dir.

İstenilen hacim

$$H = \frac{\pi \cdot 8^2 \cdot 12}{3} - \frac{\pi \cdot 4^2 \cdot 6}{3}$$

$$H = \frac{\pi \cdot 64 \cdot 12}{3} - \frac{\pi \cdot 16 \cdot 6}{3}$$

$$H = 256\pi - 32\pi = 224\pi \text{ cm}^3$$

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

1. Metalden yapılmış paraların kullanılması I. ve III. öncüle ulaşılabilirliğini gösterir.

Cevap: B

2. Karahanlılar kuruldukları bölgede Türk nüfus çoğunlukta olduğundan yönetici Türk, halk Türk resmi dili Türkçe'dir. Ancak Gazneliler, Selçuklular çok uluslu devlet yapısından dolayı bilim dili Arapça, yazıma dili Farsça'yı kullanmışlar. Bu durum Türkçe'nin gelişimini yavaşlatmıştır.

Cevap: D

3. Gazneli Mahmud'un "Sarayımın en değerli hazinesi" dediği bilim insanı Ebu Reyhan El Biruni'dir.

Cevap: E

4. 1402 Ankara Savaşı'nda Osmanlı ordusu Timur'a yenildi. Savaş sonunda Yıldırım Bayezid esir düştü. Bu olay Osmanlı'da taht kavgalarının yaşandığı Fetret Devri'ni başlattı.

Cevap: B

5. Parçada halkın yeni düzeni kısa sürede benimsediği, adalet ve güven ortamı sağlandığı belirtilmiştir. Dolayısıyla halkın Osmanlı yönetimini benimsemekte zorlandığı bilgisine ulaşılamaz.

Cevap: E

6. Malikâne; vergi toplama hakkının ömür boyu verilmesidir. Tımar, gelir kaynaklarının sipahilere maaş karşılığı tahsis edilmesidir. Müsadere, devletin ölen memurun mallarına el koyması yani mali değil, idari ve hukuki uygulamadır.

Cevap: C

7. Metinde Osmanlı Devleti'nde farklı din ve mezheplerin bir arada hoşgörü ile yaşadığı, çatışma yaşanmadığı ve inanç özgürlüğünün bulunduğu belirtilmiştir. Ancak "tüm halkın aynı dine mensup olduğu" ifadesi metinle çelişmektedir.

Cevap: D

8. XVII. yüzyılda Osmanlı ekonomisi, savaşların maliyeti, kapitülasyonlar, tımar sisteminin bozulması ve değerli madenlerin yol açtığı enflasyon gibi etkenlerle olumsuz etkilenmiştir. Tarım üretiminde verimliliğin yükselmesi ise ekonomik bozulmaya yol açan bir faktör değildir.

Cevap: C

TASARI & DEV KADRO

9. Tersane Emini, Osmanlı donanmasının bakım, onarım ve donatım işlerinden sorumlu kişidir. Topçular top kullanmakla; Mühendisane ise teknik eğitimle ilgilenir. Sekbanlar piyade sınıfıdır, mutfakla ilgilenmezler. Yeniçeriler ise saray muhafızı ve savaşçı askerlerdir.

Cevap: A

10. Tanzimat Fermanı'nda askerlik hizmeti tüm tebaa için zorunlu hâle getirilmişti. Ancak kısa süre içinde gayrimüslimlerden askerlik yerine bedel-i nakdi (askerlik bedeli) alınarak bu uygulama kaldırılmıştır.

Cevap: B

11. Resmî gazete halkın bilgilendirilmesini, yabancılara mülk hakkının tanınması yatırımın teşvik edilmesini, posta teşkilatının kurulması iletişimin kolaylaşmasını ve askerlik süresinin sınırlandırılması sürenin belirli bir süreyle kısıtlanmasını sağlamıştır. Dinî eğitim ile ilgili bir bilgi yoktur.

Cevap: D

12. Osmanlı Devleti, Çanakkale Cephesi'ni açarak İttifak Devletleri'ne yardım gitmesini engellemiş ve özellikle Rusya'ya Boğazlar yoluyla yapılan yardımı kesmeyi hedeflemiştir. Bu, hem Rusya'nın ekonomik ve askeri gücünü zayıflatacak hem de savaşın seyrini değiştirecekti.

Cevap: D

13. Metinde halkın örgütlenmesine neden olan işgallerden bahsediliyor. Bu, doğrudan Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerinin kurulmasını destekler. Ayrıca bu örgütlenmeler siyasi olarak Meclisin yeniden açılmasına da zemin hazırlar. Ancak İstanbul Hükûmeti'nin istifası bu süreçte doğrudan işgallerin sonucu değil, farklı siyasi gelişmelerin sonucudur.

Cevap: B

14. "Milletin istiklalini millet kurtaracaktır" ifadesi millî iradeye vurgu yapar. Bu söz aynı zamanda padişah ve Osmanlı yönetimine güvenilmediğini gösterir. Ancak padişah iradesine değil, millet iradesine vurgu yapılmıştır. III. yargıya ulaşamaz.

Cevap: B

15. San Remo Konferansı'nda Suriye'nin Fransız mandasına bırakılması, Fransa'nın Orta Doğu'daki nüfuzunu artırmıştır. Dolayısıyla bu karar Fransa'nın çıkarına uygundur.

Cevap: D

16. Londra Konferansı'na TBMM'nin davet edilmesi, İtilaf Devletleri arasında özellikle İngiltere'nin diplomatik çözüm arayışının göstergesidir.

Cevap: A

17. Sakarya öncesinde Kütahya-Eskişehir Savaşları yapılmıştır. Sakarya'dan hemen önce Mustafa Kemal'e Başkomutanlık yetkisi verilmiştir. Mudanya Ateşkes Antlaşması ise savaşlar bittikten sonra imzalanmıştır.

Cevap: C

18. Doğu Cephesi'nde Ermenilere karşı büyük zaferler kazanan, Gümrü Antlaşması ile doğu sınırlarını güvence altına alan komutan Kazım Karabekir'dir.

Cevap: E

19. Lozan Antlaşması'nda kapitülasyonların kaldırılması Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığını koruma kararlılığıyla ilgilidir. İsmet Paşa'nın bu sözü, ekonomik alanda hiçbir yabancı imtiyaz kabul edilmeyeceğini ifade eder.

Cevap: B

20. I. İnönü Zaferi öncesinde Batı Cephesi'nde düzenli ordu kurulmuş ve Çerkez Ethem isyanı bastırılmıştır. Böylece ordu, Yunan ilerleyişini durdurabilecek hale gelmiştir. Bu durum zaferin kazanılmasında önemli rol oynamıştır.

Cevap: C

21. Afganistan Kralı Emanullah Han, Atatürk'ün hukuk ve eğitim alanındaki reformlarını yakından inceleyip ülkesine uyarlamak istemiştir. Türkiye ile bu alanlarda iş birliği yapılması için girişimlerde bulunmuştur.

Cevap: B

22. Soyadı Kanunu'na göre herkesin soyadı olması zorunluydu, soyadları Türkçe olacak, rütbe ve unvanlar kullanılmayacaktı ve kadınlar evlenince eşlerinin soyadını alacaktı. Ancak soyadlarının devlet tarafından belirlenmesi diye bir hüküm yoktur.

Cevap: D

23. Metinde hem iç hem dış kaynaklardan yatırım yapıldığı, farklı ülkelerden tarım makineleri alındığı belirtilmiştir. Bu, iş birliği, dış ticaretin rolü, teknoloji kullanımı ve dış kaynak ile ilgilidir. Ancak yalnızca yerli üretime dayandığı bilgisine ulaşamaz.

Cevap: A

24. Metinde sanayi yatırımlarının arttığı, fabrikalar kurulduğu ve yerli üretimin teşvik edildiği vurgulanmıştır. Bu da sanayileşmeyi hızlandırma amacına işaret eder. Tarım alanlarının daraltılması veya yabancı sermayeyi engelleme doğrudan belirtilmemiştir.

Cevap: B

25. NATO, 1949'da kurulmuş olup Türkiye 1952'de üye olmuştur. Bu dönem Atatürk Dönemi dışında kalır.

Cevap: E

26. Bu politika, özellikle Yunanistan ve Türkiye gibi ülkelerin Sovyet etkisine girmesini önlemeyi amaçlamış ve 1947'de Başkan Harry S. Truman tarafından açıklanmıştır.

Cevap: A

27. NATO, Soğuk Savaş döneminde Sovyetler Birliği'ni çevreleme politikasını benimsemiş, Türkiye'nin coğrafi konumu bu stratejide kilit rol oynamıştır. Nükleer silah üretimi ya da AET üyeliği gibi durumlar bu dönemde Türkiye için geçerli değildir.

Cevap: B

28. • I numaralı bölge, Osmanlı mimarisinin güzel örneklerini barındıran ve UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan Safranbolu ile tanınmaktadır.
- II numaralı bölge, peribacaları ve yer altı şehirleriyle ünlü Kapadokya bölgesini içine alır.
- III numaralı bölge, Göbeklitepe gibi dünyanın bilinen en eski tapınak alanlarından birine sahiptir.
- IV numaralı bölge hakkında herhangi bir bilgi verilmemiştir.
- V numaralı bölge, Likya Yolu ve antik şehirleriyle ünlüdür.

Metinde I, II, III ve V numaralı bölgelerin turizm özellikleri açıklanmıştır. IV numaralı bölgeye dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

Cevap: D

29. Fırat Nehri, Basra Körfezi'ne döküldüğü için açık havzadır. Seyhan Nehri, Akdeniz'e döküldüğü için açık havzadır. Van Gölü Havzası, göl suları dışarı akmadığı için kapalı havzadır.

Cevap: A

30. I. Erzurum-Kars platosu Doğu Anadolu'da yer alır, yüksekliği fazla olduğu için kışlar uzun ve sert geçer.
- II. Taşeli platosu (Akdeniz Bölgesi) karstik şekiller bakımından zengindir.
- III. Haymana platosu İç Anadolu'da bulunur, ancak volkanik araziler geniş yer kaplamaz.

Cevap: C

31. Verilen ipuçlarında gölün kapalı havza olması, tektonik kökenli olması ve kuş göç yollarında yer alması önemli ayrıntılardır. Ayrıca su seviyesinin düşmesi özellikle Tuz Gölü ile özdeşleşmiş bir durumdur.

Cevap: B

32. İzmit'ten başlayan ve Türkiye'nin batı kıyılarını izleyerek Antalya'ya ulaşan biri:

1. İzmit Körfezi (Marmara)
2. Edremit Körfezi (Kuzey Ege)
3. Çandarlı Körfezi (İzmir'in kuzeyi)
4. İzmir Körfezi
5. Gökova Körfezi (Muğla)

sırasını izleyerek doğru coğrafi hattı takip eder.

Cevap: A

33. I. Akdeniz kıyısı
II. Doğu Anadolu
III. İç Anadolu
IV. Marmara
V. Güneydoğu Anadolu
- Yamaç paraşütü → I (Akdeniz, Fethiye vb.)
 - Sert karasal iklim → II (Doğu Anadolu)
 - Ovaları tarımda önemli → V (Güneydoğu Anadolu)
 - Yer altı tuz kaynakları → III (İç Anadolu, Tuz Gölü çevresi)

IV numaralı alan hakkında bilgi verilmemiştir.

Cevap: D

34. I: Tarım arazilerinin geniş olması, Türkiye, verimli ovalara ve tarım alanlarına sahip olduğu için avantajdır.

II: Üç tarafının denizlerle çevrili olması, stratejik açıdan önemli bir avantajdır.

III: Jeotermal enerji potansiyeli Türkiye, özellikle Ege ve İç Anadolu'da bu konuda avantajlıdır.

Cevap: E

35. Türkiye nüfusunun artmasında doğum oranlarının yüksek olması ve sağlık hizmetlerinin gelişmesiyle ölüm oranlarının azalması doğrudan etkili olmuştur. Tarımda çalışan nüfusun azalması nüfusun artışını değil, dağılımını etkiler. Yurt dışına göçler ise nüfusu azaltır.

Cevap: A

36. • Zonguldak → Taş kömürü madenciliği ile gelişmiştir.
 • Soma → Linyit madenciliğiyle gelişmiştir.
 • Elbistan → Linyit sahalarıyla enerji üretiminde öne çıkar.
 • Seydişehir → Boksit madenciliği ve alüminyum tesisleri vardır.
 • Kuşadası → Turizm faaliyetleriyle gelişmiştir, madencilikle ilgisi azdır.

Cevap: D

37. Şehirleşme oranının artması, sanayi ve hizmet sektörlerinde istihdamın artması ve kırsaldan göçün artmasıyla doğrudan ilişkilidir. Tarımda makineleşmenin azalması şehirleşmeyi artırmaz; tam tersine, tarımda makineleşmenin artması göçü hızlandırır.

Cevap: C

38. • Nemrut Dağı → Adıyaman
 • Göbeklitepe → Şanlıurfa
 • Pamukkale → Denizli
 • Safranbolu → Karabük
 • Antalya'da bu listede verilen bir varlık bulunmamaktadır.

Cevap: E

39. • Kocaeli - Yalova: Osmangazi Köprüsü bağlantıları üzerinden sağlanır.
 • Çanakkale – Lapseki: 1915 Çanakkale Köprüsü ile bağlantılır.
 • Rize – Erzurum: Ovit Tüneli ile önemli ulaşım kolaylığı sağlanmıştır.
 • Muş – Bitlis: Karayolu vardır ancak köprü veya tünel bağlantısı bu ölçekte değildir.
 • Bursa – Yalova: Orhangazi Tüneli üzerinden ulaşım sağlanır.

Cevap: D

40. Zeytin ağacı sıcak ve ılıman iklim ister. Türkiye'nin batısında Akdeniz iklimi, doğusunda ise karasal iklim hâkimdir. Karasal iklimde kışlar sert geçtiğinden zeytin yetiştiriciliği sınırlıdır.

Cevap: B

41. Haritada numaralandırılmış alanlar şu bölgeleri temsil etmektedir:

- I: Rize–Trabzon kıyıları (Doğu Karadeniz)
- II: Yozgat çevresi (İç Anadolu kuzeyi)
- III: Uşak–Kütahya çevresi (İç Ege)
- IV: Şanlıurfa–Mardin çevresi (Güneydoğu Anadolu)
- V: Antalya kıyıları (Batı Akdeniz).

Doğu Karadeniz kıyıları yıl boyu nemli ve yağışlıdır; yıllık sıcaklık farkı düşüktür. Bu özellikler denizelliğin tipik göstergesidir.

Cevap: A

42. • I (Gediz–Büyük Menderes grabenleri: Aydın–Denizli): Sıcak su çıkışı çok, aktif faylara çok yakındır.
 • II (Kızılcahamam–Bolu hattı): Sıcak su çıkışı orta, aktif faylara yakındır.
 • III (Konya Ovası): Sıcak su çıkışı az, aktif faylara uzaktır.
 • IV (Şanlıurfa–Mardin eşiği): Sıcak su çıkışı orta, aktif faylara orta yakınlıktadır.

Jeotermal potansiyelin en güçlü göstergeleri; yoğun sıcak su çıkışları ve fay zonlarına yakınlıktır. I numaralı alan her iki ölçütte de en elverişli; II'de her iki ölçüt de yeterli düzeydedir. III, düşük çıkış ve faylara uzaklık nedeniyle; IV ise orta değerler nedeniyle ikinci plandadır. Bu yüzden I ve II en uygundur.

Cevap: A

43. Bor madeninin Türkiye'deki en önemli rezervleri Eskişehir, Kütahya ve Balıkesir'dedir.

Cevap: C

44. Van Gölü Ekspresi, Ankara'dan başlayarak Kayseri, Malatya, Elazığ üzerinden Tatvan'a ulaşır. Diyarbakır bu güzergâhta bulunmaz.

Cevap: D

45. Kaçkar Dağları, Rize-Artvin arasında yer alır ve yılın büyük bölümünde doğa turizmi, dağcılık ve yayla turizmi için kullanılır. Tarım faaliyetleri sınırlıdır. Diğer seçeneklerde tarım ve hayvancılık daha yaygındır.

Cevap: A

46. Anayasal Dayanak: 1982 Anayasası'nın 15. maddesine göre; savaş, seferberlik veya olağanüstü hâllerde, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir. Ancak bu durum bile, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülüklerle ve insan onuruna aykırı olamaz.

- A) Doğrudur. "Durumun gerektirdiği ölçüde" ifadesi maddeye uygundur.
- B) Doğrudur. Milletlerarası hukuk yükümlülüğü vurgusu anayasada vardır.
- C) Yanlıştır. Olağanüstü hâl döneminde bazı haklar sınırlandırılabilir veya durdurulabilir.
- D) Doğrudur. Durdurma yalnızca bu hâllerde mümkündür.
- E) Doğrudur. Yaşam hakkı, vicdan ve din özgürlüğü, suçsuzluk karinesi korunur.

Cevap: C

47. 2017 Anayasa değişiklikleri ile birlikte kanun teklif etme yetkisi yalnızca milletvekillerine verilmiştir. Cumhurbaşkanı'nın kanun tasarısı sunma yetkisi kaldırılmıştır.

Cevap: A

48. Cumhurbaşkanı andında "Anayasa'ya, hukukun üstünlüğüne, demokrasiye, Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağımıza" ifadesi yer alır.

Cevap: D

49. Anayasaya göre devletin gelir ve giderlerini denetlemek, kesin hesap kanun tasarısını incelemek ve kamu hesaplarıyla ilgili uyumsuzluklarda yargı yetkisi kullanmak Sayıştay'ın görevidir.

Cevap: C

50. 657 sayılı DMK'ya göre kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, özlük dosyasından 15 yıl sonra silinmesi için talep edilebilir.

Cevap: B

51. Burada sorulan, görevde yükselmelerde ehliyet ve başarıya dayalı olarak ilerleme imkânı tanınmasıdır. Bu, liyakat ilkesidir.

Cevap: B

52. Kira, mülkiyet, rehin ve alacak hakkı kişiye bağlı olmayan ve devredilebilen haklardır. Nafaka hakkı ise kişiye sıkı sıkıya bağlıdır, devredilemez.

Cevap: C

53. Haksız fiilin unsurları fiil, hukuka aykırılık, zarar, kusur ve uygun illiyet bağıdır. "Borç ilişkisi" ise doğrudan haksız fiilin unsuru değildir, sonuçlarından biridir.

Cevap: A

54. Türk Medeni Kanunu'nun 2. maddesinde "Herkes, haklarını kullanırken ve borçlarını yerine getirirken dürüstlük kuralına uymak zorundadır." hükmü yer alır. Bu düzenleme, borçların ifası ve hakların kullanımı ile ilgilidir.

Cevap: D

55. Metinde Türkiye'nin, eşitlik ve adalet temelinde bir uluslararası düzen istediği, bazı ülkelerin veto yetkisini adil bulmadığı belirtilmiştir. Bu nedenle Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde yalnızca beş ülkenin veto hakkına sahip olması, Türkiye'nin savunduğu "tüm devletlerin eşit söz hakkına sahip olması" ilkesine aykırıdır.

Cevap: C

56. Orhan Veli'nin "Anlatamıyorum" şiirinde "Ağzım kuruyor, dilim söylemiyor", "İçimde bir sızı var, anlatamıyorum" ve benzeri dizeler vardır. Ancak E seçeneğindeki "Kalbimden taşan sevinci, yazamıyorum" dizesi şiire ait değildir.

Cevap: E

57. Bu ünlü tablo, kaygı ve korku duygusunu güçlü bir şekilde yansıtan Edward Munch'a aittir.

Cevap: C

58. Avrupa Komisyonu tarafından coğrafi işaret tescili almış ürünler; Aydın İnciri, Giresun Tombul Fındığı, Bayramiç Beyazı ve Ezine Peyniri'dir. Kayseri Pastırması ise henüz Avrupa Komisyonu tarafından tescillenmemiştir.

Cevap: D

59. Minyatür sanatı Osmanlı'da özellikle tarihî olayların, padişahların ve önemli yapıların görsel olarak resmedilmesi amacıyla kullanılmıştır.

Cevap: A

60. Metaverse kavramı Türkçeye Sanal Evren olarak çevrilmiştir.

Cevap: D